

سال ۱۴۰۴، سال تلاقی ریسک‌ها در اقتصاد ایران

صادق الحسینی، اقتصاددان، در نشست تخصصی «پیش‌بینی اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۴ و ۱۴۰۵» که در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد، سال جاری را «سال تلاقی ریسک‌ها» توصیف کرد و گفت: ریسک و فرصت‌های ناشی از سیاست‌های ترامپ، رژیم صهیونیستی و شرایط جدید منطقه، ورود حدود ۱۱ میلیون و ۵۰۰ هزار فقیر جدید به جامعه، ناترازی انرژی، شکاف میان حاکمیت و نخبگان و نقش زنان و جوانان، از جمله پارامترهای اصلی اثرگذار بر اقتصاد ایران در سال جاری هستند.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز، جعفر محرم‌پور، دبیر اتاق بازرگانی تبریز، در ابتدای این نشست با اشاره به برگزاری سلسله نشست‌های تخصصی در اتاق بازرگانی تبریز گفت: این اتاق، به یک مجموعه فعال و پویا تبدیل شده که به صورت شانه‌به‌شانه، در خدمت اعضاست.



وی در ادامه با اشاره به سوابق و دیدگاه‌های اقتصادی صادق الحسینی افزود: وی از اقتصادخوانده‌هایی است که نسبت به آینده اقتصاد کشور نگاه امیدوارانه تری دارد. محرم‌پور با بیان اینکه در شرایط عدم قطعیت اقتصادی، نشانه‌هایی وجود دارد که می‌توان بر اساس آن تصمیم‌سازی کرد، گفت: برخی معتقدند پیش‌بینی در اقتصاد ایران ممکن نیست، اما اگر نشانه‌ها را درست بخوانیم، می‌توان آینده را بهتر مدیریت کرد. وی با بیان اینکه امروز به جای واژه بحران، بیشتر از اصطلاح عدم قطعیت استفاده می‌کنیم، تاکید کرد: ما با امید زنده ایم و این امید است که می‌تواند اقتصاد کشور را به حرکت درآورد.

افزایش ۱۱ میلیون و ۵۰۰ هزار نفری جمعیت فقیر در یک دهه ی اخیر

در ادامه، صادق الحسینی، اقتصاددان، با اشاره به وضعیت معیشتی مردم ایران اظهار داشت: طی یک دهه گذشته، جمعیت زیر خط فقر در ایران به شدت افزایش یافته است. در سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۳، نسبت فقر از ۶.۵ درصد به ۲۴ درصد رسیده و حدود ۱۱ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر به جمعیت فقیر کشور افزوده شده‌اند. این فقرای جدید با ساختار اجتماعی و اقتصادی آشنا نیستند و تصور می‌کنند دولت، نهادهای اقتصادی و مسئولان باعث فقرشان شده‌اند که این تفکر، خطر بزرگی برای ثبات اجتماعی است. الحسینی دوره ریاست جمهوری سیدمحمد خاتمی را دوران شکوفایی اقتصادی کشور عنوان کرد و گفت: در ابتدای انقلاب حدود ۲۰ درصد جامعه ایران را طبقه متوسط تشکیل می‌داد، اما این رقم در دوران خاتمی به ۶۰ درصد رسید؛ دستاوردی مهم برای نظام. متأسفانه امروز تنها ۳۰ درصد جامعه در طبقه متوسط قرار دارند، در حالی که طبقه متوسط ستون

اصلی حمایت از دولت ها و نظام های سیاسی است.

وی در بخش دیگری از سخنانش با تأکید بر ضرورت اصلاح سیاست انرژی کشور تصریح کرد: ایران با وجود دارا بودن چهارمین ذخایر نفتی و دومین ذخایر گازی جهان، با بحران ناترازی انرژی مواجه است. دخالت دولت در قیمت گذاری بنزین و انرژی علت اصلی این وضعیت است.

الحسینی افزود: تولید نفت ایران در حال حاضر ۳.۶ میلیون بشکه در روز است که از این میزان حدود ۱.۶ میلیون بشکه صادر می شود و باقی مانده صرف پالایشگاه ها می گردد؛ بنابراین، دنگ ظرفیت افزایش، تولید فآه ده ها، بالایش، همد ندارد. وضعیت گاز نیز، بدست است.



توسعه زمانی آغاز می شود که بحران، هزینه حفظ وضع موجود را بالا ببرد

وی در ادامه با نگاهی تحلیلی به مسیر توسعه کشورها پس از جنگ جهانی دوم گفت: در صد سال اخیر، تنها حدود ۳۷ کشور به توسعه پایدار رسیده اند. تجربه نشان می دهد هیچ کشوری در حالی توسعه نیافته که ائتلاف مسلط حاکم همچنان رانت های اقتصادی را در دست داشته و اراده ای برای تغییر نداشته باشد. توسعه زمانی آغاز می شود که بحران، هزینه حفظ وضع موجود را برای همان ائتلاف مسلط غیرقابل تحمل کند.

او با اشاره به تجربه تاریخی ایران خاطرنشان کرد: پس از کودتای ۱۳۳۲، ایران برای نخستین بار به آستانه چنین نقطه ای رسید؛ شرایطی که رشد منفی، تورم بالا و تحریم های خارجی، حکومت وقت را وادار به تغییر سیاست های اقتصادی کرد. در همه کشورها، از جمله ایران، بحران نقطه آغاز تغییر است، نه نصیحت.

الحسینی در ادامه به تحلیل سیاست خارجی ایران پرداخت و گفت: از دوران پهلوی اول تا امروز، ایران میان دو مفهوم "موازنه مثبت" و "موازنه منفی" در رفت و آمد بوده است، اما در شرایط کنونی، ایران باید به سوی موازنه مثبت نوین حرکت کند؛ یعنی روابط متوازن با شرق و غرب، نه انزوا از هر دو. کشوری که نتواند بازی هوشمندانه ای میان قدرت ها انجام دهد، در نهایت به حاشیه رانده می شود.

الحسینی در پایان با اشاره به فرهنگ عمومی و ضرورت تغییر نگرش ها گفت: یکی از مشکلات جامعه ما قضاوت بر اساس ظاهر و رایج است، نه محتوا. در حالی که برای توسعه، باید تمرکز از "چه کسی گفته" به "چه چیزی گفته" تغییر کند. نخبگان، فعالان اقتصادی و فرهنگی باید آغازگر این تحول باشند، زیرا بدون تغییر فرهنگی، هیچ اصلاح اقتصادی یا سیاسی پایداری شکل نخواهد گرفت.